

На свобода в затвора: Сила, родена от вярата на един християнин

Написано от Христо Христов
Неделя, 03 Юли 2016 20:07

Тази неделя представям в [електронната библиотека](#) на [desebg.com](#) книгата на пастор **Христо Куличев** „На свобода в затвора“.

Пастор Куличев – може би последният жив мъченик на християнската вяра и свидетел на разправата на комунистическия режим с църквата в полувековния период между 1944-1989 г.

Един истински вярващ и отдаден на Христа човек, оставил дълга диря след себе си с делото си да бъде верен докрай проповедник на християнството, с живота си – пример за стоицизъм и със своето неизчерпаемо слово в църквата и завещано в книгите му.

Дължим му истината за репресиите на БКП срещу християните от различните деноминации, която той събра, подреди и изнесе в книгата [„Процесите – партията срещу църквата“](#) (2012), представена вече на [desebg.com](#).

Книгата на пастор Куличев „На свобода в затвора“ провокира още със заглавието – как може да си свободен в затвора? Но всъщност това е алегория на свободата на духа, с който евангелистът устоява на всички репресиите, на които комунистическият режим го подлага.

Мемоарите на един евангелист

„На свобода в затвора” са мемоарите, в които пастор Куличев разказва с подробности за преживяното от него по време на управлението на комунистическата партия в България.

Роден в село Розово, Пещерско, през 1930 г. родителите на Христо Куличев се преселват две години по-късно в София. През 1942 г., когато е 12-годишен той е заведен от семейството си в Първа евангелистка църква на ул. „Солунска” 49.

„В лицето на баща си аз имах един прекрасен пример на християнски живот в неговото всеотдайно посвещение и пълно доверие в Бога, в редовното четене на Библията, молитстването, разговорите и обходата в дома и навън”, връща се към детството си пастор Куличев.

Той е 18-годишен, когато комунистическата диктатура нанася своя удар върху протестантите.

Свидетел на процесите срещу пасторите

„Арестуването на пастирите през 1948 г. и съдебният процес срещу тях през февруари 1949 г. завари всички вярващи напълно неподготвени за такъв голям удар”, спомня си Куличев.

На свобода в затвора: Сила, родена от вярата на един християнин

Написано от Христо Христов
Неделя, 03 Юли 2016 20:07

По това време той е вече студент в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, славянска филология.

През лятото на 1949 г. Христо Куличев изнася първата си проповед в Софийската църква, тъй като пасторите са арестувани и нямаше проповедници. Следващата година е включен като дякон в Духовния съвет на Първа евангелистка църква.

Първата му среща с репресивния апарат е през 1951 г. по донос на друг пастор. Заплашен е от изключване от университета, но все пак успява да го завърши през 1952 г.

Не може да си намери работа като учител и започва работа в строителството. В мемоарите си Христо Куличев описва възможностите за общуване между вярващите по това време.

Следва ново препятствие – отслужване на военна служба като трудовак. Молитвите преди лягане, които той прави, предизвикват учудването на останалите войници, някои от които му казват: „На теб затворът ти е сигурен“. Отказът на Куличев да положи клетва и да носи оръжие му носи дълга разправа с командирите. Уволнен е след 1 година и половина. След казармата успява да започне работа като учител.

Заплахата да спре да преповядва

Мемоарите съдържат много интересни подробности за борбата срещу наложените от властта хора в евангелистката църква. През 1984 г. е привикан на среща с оперативни от Шесто управление на ДС за борба с идеологическата диверсия. Оказан му е натиск да ограничи местата на проповядване и е предупреден да не нарушава Закона за вероизповедания.

По-далечната цел е да бъде отстранен от ръководството на църквата, отстъпвайки място на спуснат от комунистическата власт пастор. Братята го подкрепят да не се

оттегля доброволно.

За „справка”

В края на 1984 г. прокуратурата е задействана и от държавното обвинение му казват, че повече не може да проповядва. Той подава жалби и тѣжби, но отговорът не закѣснява – извикан е за „справка” в следствието на ул. „Майор Векилски” до Централния затвор, където е арестуван в началото на януари 1985 г.

Изключителни са страниците, в които пастор Куличев описва престоя си в килията по време на следствието срещу него, когато температурите навън падат до минус 20 градуса.

„В килията на следственото отделение се прави всичко възможно човек да бѣде потиснат, угнетен, унижен. Да бѣде смазан преди всичко психически”, пише духовникът.

Много подробно разказва за положението в затвора в Кремиковци, където е затворен до гледане на делото. От тези страници става ясно какъв е бил режимът в затвора, както и неговите обитатели.

В затвора

В края на април 1985 г. Христо Куличев е изправен пред съда заедно с по-големия си брат Димитър Куличев.

„Заставам пред вас с пълното съзнание за своята невинност. Никога не съм се натрапвал насила да проповядвам в която и да било църква. Но когато една църква ми гласува доверие да заема найния амвон, аз не мога да отказа”, са думите на пастор

На свобода в затвора: Сила, родена от вярата на един християнин

Написано от Христо Христов
Неделя, 03 Юли 2016 20:07

Христо Куличев пред съда.

Осъден е на 8 месеца затвор, а брат му на 6 месеца. Интересното е, че съдът се престарава – налага с по два месеца по-голяма присъда от поисканата от прокурора.

Изселен в Ножарево

Въпреки това присъдата вероятно е изглеждала недостатъчна на Държавна сигурност, която отново привиква пастора през март 1986 г. Изселен е в Ножарево, Силистренско там, където през втората половина на 40-те години е организиран един от комунистическите лагери.

Изселен е за срок от 3 години, а административната репресивна мярка е наложена с подписа на главния прокурор по това време Костадин Лютов.

Там, в Ножарево, пастор Куличев попада сред турци, които му помагат да преживява и оцелява в наложената му изолация. Освободен е през октомври 1988 г.

„Тази книга може да бъде част от историята на воюващата църква в България, която трябва да се знае. Не винаги ще бъдем подложени на гонения, уволнения или затвор. Но винаги ще бъдем подлагани на една или друго изкушение да заменим своята вяроност към Исус със запазване на своето спокойствие или с някое удоволствие, което светът ще ни предложи”, посочва в края на книгата си мъдрият и вярващ пастор Куличев.

Христо Куличев, „На свобода в затвора”, 2014 г. (второ издание), 288 страници.